

Marvin,

l'enllustrador de sabates

Col·lecció L'Elefant, número 14

**Dolors Garcia
i Cornellà**

Dibuixos
de **Josep Vicó**

Premi de Narrativa Infantil Vicent Silvestre

Del país on viu en Marvin, en diuen «el de l'eterna primavera», perquè molt poques vegades hi fa fred. Dalt del cel, hi tenen sempre penjat un sol groc i espaterrant, i, a la terra, hi creix de tot durant tot l'any. Allà no hi ha hivern ni estiu ni tardor. Allà, a Guatemala, sempre és primavera.

En Marvin té set anys i, si visqués aquí, segurament faria una festa amb els seus amics el dia del seu aniversari, tindria l'habitació plena de pòsters, i un llit tou, i menjaria per esmorzar, per dinar, per berenar i per sopar.

També aniria a l'escola i, quan en sortís a la tarda, aniria a natació, a classe d'anglès o de música, o a entrenament de futbol. Passejaria pels carrers i veuria els aparadors de les botigues plens de coses maques i, els diumenges, aniria amb la seva família a dinar en un bon restaurant. A l'hivern, aniria a esquiar i, a l'estiu, passaria les vacances a la vora del mar. Si en Marvin visqués aquí, segurament tindria un anorac nou cada temporada. I unes sabates.

També pot ser que, si en Marvin visqués aquí, no fes cap festa d'aniversari amb els amics, ni anés a esquiar a l'hivern, ni a dinar cada diumenge a un restaurant. Potser tampoc no aniria a natació ni a informàtica en sortir de l'escola, i aprofitaria l'anorac d'algun veí quan el seu se li fes petit. Potser no tindria un llit gaire tou ni a l'estiu passaria les vacances a la vora del mar. Però, si en Marvin visqués aquí, de segur que tindria sabates, ni que fossin un parell, només. Això, segur.

Doncs en Marvin, que no viu aquí sinó al país de l'eterna primavera, va sempre descalç. Sempre. Hi va per casa seva, pels carrers del seu poble i pels camins de la muntanya. Sempre va descalç, en Marvin. Perquè resulta que no té sabates.

Però, tot i anar sempre descalç, passa el dia enllustrant les sabates dels altres.

Veureu.

En Marvin té quatre germans més petits: en Lionel, la Marilena, en Gilberto i en Danilo, que tot just té tres mesos. La seva mare, l'Alma, està una mica malaltona, perquè ha tingut els cinc fills en molt poc temps, només en set anys, i no s'alimenta ni dorm gaire bé. El pare d'en Marvin treballa lluny, a la selva, tallant arbres per fer lloc a una carretera. Està tres mesos fora de casa. Després torna, està uns cinc o sis dies amb la família, dóna uns pocs diners a l'Alma, fa quatre petons als seus fills i se'n va de nou a la selva, a tallar arbres.

En Marvin i la seva família viuen en un poble que té un nom molt bonic: Chichicastenango. No em digueu que no és bonic, aquest nom, si sembla que cantes i tot, quan el dius! Chichicastenango! De totes maneres, la gent normalment l'anomena Chichi. Als carrers de Chichi, hi fan un mercat molt gran i molt important els dijous i els diumenges. I aleshores arriben molts turistes per passejar, fer fotografies i comprar.

En Marvin viu als afores de Chichi, en una casa feta de llaunes de tots colors, quadrada i petita, tan petita com el menjador de qualsevol de les nostres cases. Potser el nostre menjador no és gaire petit, però hem de pensar que en Marvin i la seva família, en aquest espai, ho tenen tot: la cuina, el menjador, els matalassos, tot. A casa d'en Marvin no hi ha llum ni aigua, ni gas ni telèfon, ni ràdio ni televisor. En lloc de llum, encenen espelmes. L'aigua, la van a buscar amb galledes a la font de la plaça. Cuinen amb un petit foc de lle-

nya que encenen a terra. I en lloc de parlar per telèfon, d'escoltar la ràdio o de mirar la televisió, en Marvin, la seva mare i els seus germans parlen, riuen, criden, juguen, s'enfaden o s'abracen.

Com que el pare d'en Marvin trigava a tornar a casa més del que trigava les altres vegades, a l'Alma se li van acabar els diners que li havia deixat. I no podia anar a treballar perquè cada dia es desmaiava una vegada o dues, i també perquè havia d'anar al safareig de la plaça a rentar la roba, i havia d'anar a buscar llenya pels marges de la carretera per poder encendre el foc, i a les nits no podia dormir perquè en Danilo, que ja hem dit que tot just té tres mesos, plorava sense parar. I quan no es dorm ni es descansa bé, l'endemà tot es veu molt més gros i complicat. I l'Alma, en despertar-se cada dia amb la primera llum de l'alba, ja tenia una pena molt gran a dins, una pena tan immensa que la feia desesperar, perquè ja no tenia diners

però tampoc no podia anar a treballar. Perquè, si hi anava, llavors què en faria dels fills més petits?

I així va ser com un dia, quan tot just el sol obria un ull, la dona va despertar en Marvin, que dormia ben abraçat a la Marilena i a en Lionel al matalàs del costat de la porta.

—Marvin, vine —li va dir amb la veu ben fluixa per no despertar els altres.

I en Marvin, que encara que ningú no li ho hagués dit mai ja sabia que era al món per escoltar la seva mare i fer-li sempre cas, sobretot ara que el pare era tan lluny, es va aixecar d'una revolada.

—Què passa, mare? Que no et trobes bé?

No li agradava veure la mare malalta, o caient per terra sense sentit, encara que només fos per uns instants.

—Aviso la Mariana, mare?

La Mariana era una veïna, força més gran que la mare d'en Marvin, que vivia sola unes cases més enllà i que sempre s'havia

cuidat d'en Marvin, dels seus germans i de la seva mare com si fossin la seva pròpia família.

–No, no, joestic bé...

La porta de la casa era oberta i, a contrallum, en Marvin va adonar-se que hi havia algú al llindar.

–Vine, Marvin, vine –feia la mare, una mica nerviosa.

La Marilena es va bellugar en el matalàs estret i humit. En Danilo va fer un esternut.

–Que vinguis! –va repetir la mare, impacient.

L'Alma mai no li havia de repetir gaires vegades les coses, a en Marvin, però aquell dia el nen va notar una sensació estranya, com si un aire diferent i pertorbador acabés d'entrar a la casa senzilla, petita i fosca dels afores de Chichi.

Al carrer, hi havia un gran xivarri, perquè era dijous, dia de mercat a Chichi. De fet, on viu en Marvin no és cap carrer, sinó

una de les carreteres que arriben al poble. I la casa d'en Marvin i unes quantes més estan repenjades a un marge de la muntanya. Entre la casa i la carretera només hi ha uns tres metres, no pas més, i perquè els cotxes no envaeixin aquest tros i no li atropellin els fills quan hi juguen, un dia, ja fa temps, el pare d'en Marvin hi va posar una tanca feta amb uns quants troncs. Algú de l'ajuntament li va fer treure, però ell, quan el de l'ajuntament ja era fora, la va tornar a posar. I encara hi és.

En aquest tros de pati, l'Alma hi estén la roba i els nens hi juguen tot el dia mentre quatre gallines espicossen la terra buscant cucs i llavors per menjar.

Al mig del pati, la mare d'en Marvin parlava amb una dona baixa i grassoneta, amb els cabells que li sortien d'un turbant de coloraines, com el que porten moltes dones a Guatemala. També vestia roba de tots colors. Però en Marvin es va fixar que era una

roba força bruta, i que les ungles de les mans d'aquella dona eren ben negres.

–Vine, Marvin.

En Marvin va pensar que aquell matí la seva mare no sabia dir cap altra cosa que no fos «vine, Marvin». Quantes vegades li ho havia dit, ja?

–Aquesta dona és la Leonor, Marvin. Vés amb ella.

–On?

–Ara t'ho dirà.

L'Alma li va donar un saquet amb uns quants fesols i un tros de coca de farina.

–Això t'ho menges al migdia, quan tinguis gana.

–Que no vindré a dinar a casa?

–No, avui, no.

–Per què?

–Perquè avui no seràs a casa a l'hora de dinar, fill.

–I on seré?

–Ara la Leonor t'ho explicarà tot.

—Jo vull que m'ho expliquis tu.

L'Alma, que es veia que era a punt de plorar, va venir blanca com un paper de fumar i es va posar la mà al pit.

—Mare, què et passa?

—Au, va, nen, que ja hem perdut prou el temps —va dir-li aquella dona, estirant-lo del braç amb una certa violència.

—Deixa'm estar! —va cridar en Marvin, desempallegant-se de la Leonor i corrent cap a la seva mare.

La Marianela i en Lionel, que s'havien despertat en sentir els crits, ho miraven tot des de la porta amb uns ulls lleganyosos i adormits. Per la carretera continuava la corrua de cotxes i persones cap al mercat, tots carregats, els uns amb fruites i verdures, els altres amb robes de tots colors o petites peces d'artesanía. Nens i nenes ben menuts duïen farcells enormes damunt del cap. Hi havia moltes dones que carregaven un nadó petit a l'esquena mentre duïen a les mans més i més farcells.